

**Incumbensa da la fracziun da la PBD concernent ina simplificaziun da la procedura electorala  
per uffizis da l'executiva e da la legislativa dal chantun Grischun**

Il zercladur 2018 han gì lieu las elecziuns da la regenza e dal cussegl grond en il chantun Grischun. Las differenzas da las vuschs obtegnidas d'in pèr candidatas e candidats èn per part stadas uschè pitschnas (main che 0,3 pertschient dals cedels electorals valaivels entrads; lescha davart ils dretgs politics en il chantun Grischun [LDPC; DG 150.100], art. 43 al. 1) che verificaziuns dals scrutinis han stuì vegnir fatgas en in pèr circuls per il cussegl grond e sin plaun chantunal per la regenza. Per las vischnancas è quai stada ina gronda sfida.

Ils motivs per quai èn stads – ultra da nums illegibels, da fantasia u scrits fauss (en spezial nums dubels) sin plaun chantunal e cirquital – er la quantitat per part enorma da fegls d'infurmaziun e da spediziuns per posta, che ha difficultà a las votantas ed als votants da survegnir ina survista. En tscherts circuls èn vegnidas elegidas personas che avevan candidà per in auter circul.

Pervia da quests eveniments datti basegn d'agir.

A las votantas ed als votants duai vegnir mess a disposiziun in sistem procedural uschè simpel sco pussaivel per impedir uschè bain sco pussaivel sbagls e malsegirezzas tar l'emplenir il cedel electoral e per pussibilitar ina survista transparenta da tut las candidatas e candidats.

En la procedura electorala da maiorz duai vegnir introducì in sistem ch'è accordà cun il e-voting per eleger las candidatas ed ils candidats. Sin cedels electorals prestampads duain ils nums da las candidatas e dals candidats mo pli stuaier vegnir marcads cun ina crusch (cf. il chantun Son Gagl, elecziuns per ils uffizis executivs). Questa procedura ha tranter auter ils suandants avantatgs:

- Las votantas ed ils votants marcheschan sin il cedel electoral simplamain cun ina crusch las candidatas ed ils candidats ch'èn vegnids proponids valaivlamain. Tut las personas che candideschon vegnan preschentadas en moda survesaivla sin in unic cedel electoral. Far ina crusch è bler pli simpel che scriver giu in num.
- Scumbigls pervia da nums scrits fauss (nums dubels) vegnan exclus. Il problem da la nunlegibladad da nums scrits a maun è schlià cun ils nums prestampads. Sin plaun cirquital pon vegnir elegidas mo pli personas che candideschon propi per il circul electoral respectiv.
- La procedura da quintar las vuschs vegn er simplifitgada per las vischnancas e la quota da sbagls vegn minimada uschia.

A partir dal 1. da schaner 2020 vegnan probablamain 6 vischnancas da pilot a far tests cun il e-voting. Alura duai quel vegnir extendì sin ulteriuras vischnancas. Mintga vischnanca decida autonomamain, sch'ella vul introducir il e-voting. Il e-voting vegn a cumpletter la procedura cun cedels electorals emplenids a maun e betg a la remplazzar.

Nus incumbensain la regenza da far las adattaziuns necessarias per quai en la lescha davart il diever dals dretgs politics en il chantun Grischun (LDP) uschia che l'elecziun cun cedels electorals emplenids a maun vegn simplifitgada – analogamain al e-voting – cun in sistem per marcar cun ina crusch il num da las candidatas e dals candidats giavischads per la regenza grischuna, per il cussegl grond, per las dretgiras regionalas e per il cussegl dals chantuns (elecziun da maiorz).

Cuira, ils 23 d'october 2018

**Widmer (Favugn)**, Aebli, Bettinaglio, Buchli-Mannhart, Casty, Clalüna, Danuser, Ellemunter, Erhard, Grass, Gugelmann, Hardegger, Hefti, Hohl, Lamprecht, Loi, Michael (Donat), Müller (Susch), Niggli-Mathis (Grüsch), Papa, Tanner, Widmer-Spreiter (Cuira), Zanetti (Sent)